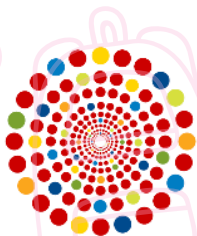

VREDNOVANJE ZA UČENJE U UVJETIMA UČENJA NA DALJINU

Sanja Brajković i Gabriela Žokalj

ZAJEDNICA
inovativnih nastavnika/ca

VREDNOVANJE ZA UČENJE U UVJETIMA UČENJA NA DALJINU

Vrednovanje za učenje u uvjetima učenja na daljinu

Kao i u realnom okruženju, primarna svrha vrednovanja u učenju na daljinu jest **pružiti učenicima povratne informacije koje mogu iskoristiti za poboljšanje svog iskustva e-učenja.**

Mnogi učitelji svjedoče kako su učenici koji su uključeni u učenje na daljinu vrlo brzo osjetili i benefite vrednovanja za učenje jer dobivaju redovitu i brzu povratnu informaciju o svom učenju.

Učenje na daljinu, kad govorimo o vrednovanju učenika i obvezama učitelja, ima svoje prednosti, ali i ograničenja.

I u *online* okruženju vrijede **4 koraka** formativnog vrednovanja:

1. Dijeljenje ciljeva i kriterija poučavanja s učenicima;
2. traganje za dokazima učenja i otkrivanje raskoraka;
3. davanje učinkovite povratne informacije;

I NAJVAŽNIJI KORAK

4. prilagođavanje poučavanja/učenja.

Kako u *online* okruženju učenike informirati o ciljevima i kriterijima poučavanja?

Umjesto da prepisujemo ishode, **koristimo jezik razumljiv učenicima**. Učenicima možemo jednostavno reći: “Učit ćemo... (cilj). Od vas očekujem da ćete... (aktivnost kojom će se postići cilj)”. Ishodi učenja opisani u kurikulumu služe učiteljima, kako bi planirali nastavu u duljim ili kraćim vremenskim periodima. Vrlo često, jezik koji se koristi u kurikularnom dokumentu nejasan je učenicima.

Umjesto da smo usmjereni na ‘pokrivanje kurikuluma’, **usmjerimo se na učenje učenika**. **Svaka aktivnost učenja na daljinu ne znači i nove ciljeve učenja**. Informirajte učenike što biste željeli da nauče (cilj) u nekom duljem vremenskom razdoblju. Više *online* aktivnosti obično pridonosi jednom cilju učenja. Na taj način produbljujemo učenje.

Kao i u našim obiteljima, i u obiteljima naših učenika aktivnosti učenja odvijaju se uz mnogo distrakcija. Zato od početka budite svjesni koji su ishodi učenja neophodni za vaše učenike i u pripremanju aktivnosti usmjerite se na aktivnosti kojima se ti ishodi postižu. #manjeje pametnije

„Od našeg poučavanja, važnije je samo što učenici uče“

Umjesto usmjerenosti samo na ishode opisane u kurikulumu, uzmite u obzir i realnost učenja u kojoj djeca žive. **U ciljeve učenja uvrstite i vještine korištenja tehnologijom** koje mnogi učenici upravo svladavaju. Tako će učenici uvidjeti da su u proteklih nekoliko tjedana puno naučili koristeći tehnologije.

Umjesto da vi svaki dan vrednujete sve učeničke radove, **koristite liste i rubrike koje opisuju kriterije učenja, a koje ste u razredu već koristili i djeca ih dobro poznaju.** Unaprijed

osmišljene rubrike i liste procjene omogućit će učenicima smislenu samostalnu procjenu vlastitog učenja te planiranje daljnjih koraka u učenju.

Digitalni alati kojima učenike možemo informirati o ciljevima i kriterijima učenja:

[ForAllRubrics](#) – Ovaj alat omogućuje stvaranje upotrebu rubrika.

ForAllRubrics

Kako u *online nastavi* provjeriti uče li doista učenici?

Umjesto da na temelju informacije je li učenik izvršio zadatak sudimo uči li učenik i u kojoj mjeri, pa čak i je li motiviran za učenje, **preispitajte razloge zbog kojih učenici ne sudjeluju u aktivnostima učenja na daljinu. Preispitajte, uvažite i budite osjetljivi na okolnosti u kojima djeca žive i podršku koju imaju kod kuće te podršku koju imaju njihove obitelji za vrijeme krize.** Uspostavite sistem praćenja učenika koji je povezan s ishodima učenja.

Izreka “Može se kad se hoće” pojedinu djecu, zbog okolnosti u kojima žive, stavlja u nepovoljnu poziciju.

Umjesto da se usmjeravamo samo na ono ŠTO su učili, pitajte djecu i **KAKO su učili kako biste im pomogli u samom procesu učenja.** Trebamo znati poznaju li učenici dovoljno strategija učenja (jer *online* učenje ipak traži veliku samostalnost, čak i uz najbolje upute) pa je ovo prilika da im ponudimo i poučimo ih strategijama učenja.

Umjesto da preispitujete samo učenje predviđeno kurikulumom, **pitajte učenike i kako se osjećaju i nose s novonastalom situacijom.** Tako ćemo bolje razumjeti kako se nose s novonastalom situacijom i kakvu podršku trebaju.

Digitalni alati kojima možemo provjeriti uče li učenici:

Animoto – Daje učenicima mogućnost da naprave kratki videozapis u trajanju do 30 sekundi o onome što su naučili.

AnswerGarden – Alat za zajedničku oluju ideja ili anketu. Učitelji mogu postaviti pitanje na koje im odgovaraju svi učenici u realnom vremenu ili naknadno.

Snimači zvuka (npr. AudioNote) – Diktafon putem kojeg učenici mogu snimiti svoje audio odgovore na postavljena pitanja.

Coggle – Alat za oblikovanje umnih mapi koje nam pomažu razumjeti kako učenici razmišljaju (jednostavnija opcija je da učenici naprave umnu mapu na papiru i pošalju vam fotografiju).

Flipgrid – Učenici se mogu snimati videozapise u trajanju od 15 sekundi do 5 minuta u kojima odgovaraju na postavljena pitanja.

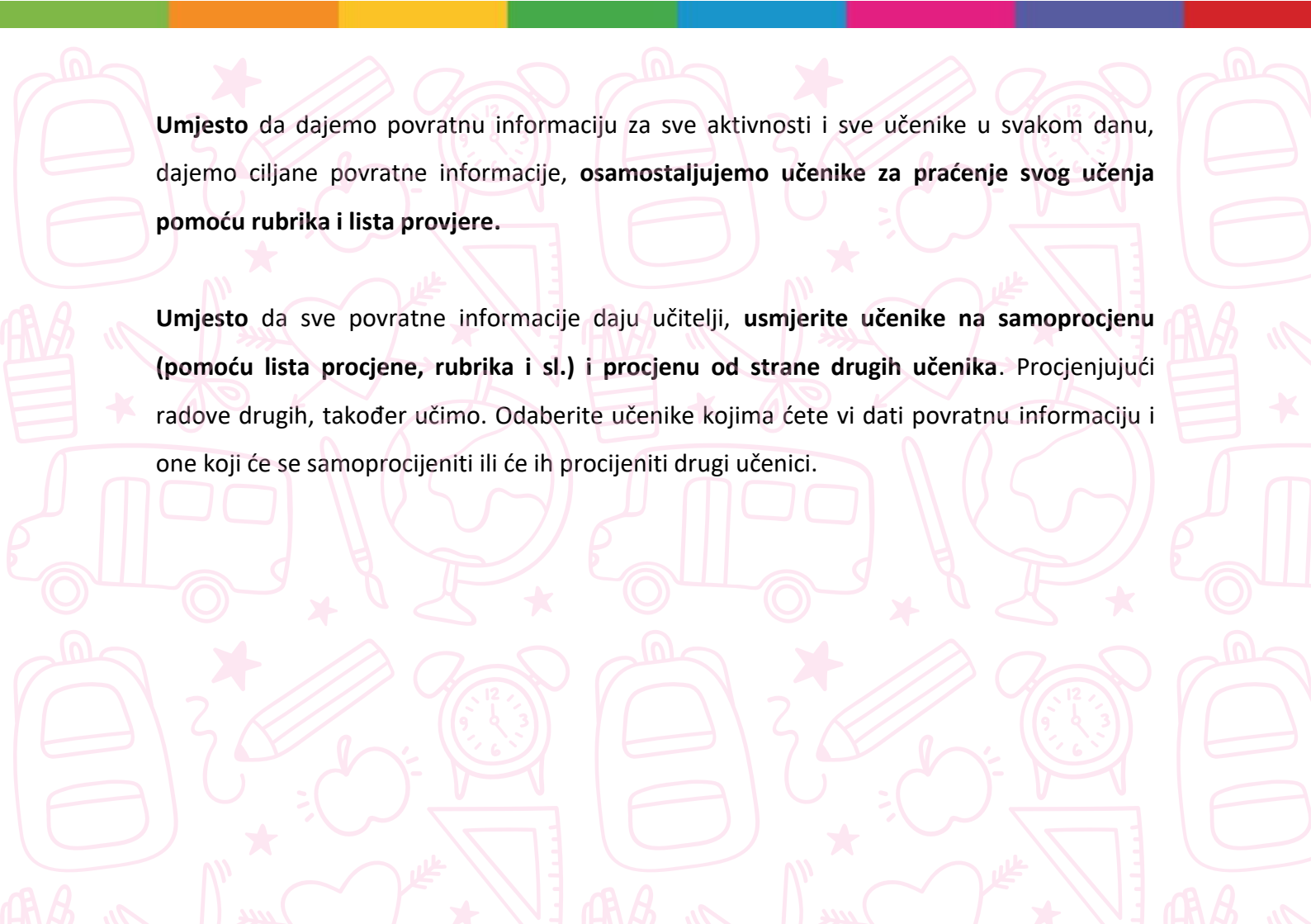
Formative – Ovaj internetski sustav za odgovore svih učenika pruža nastavnicima priliku da dodijele aktivnosti učenicima, dobiju rezultate u stvarnom vremenu, a zatim pruže neposrednu povratnu informaciju studentima ili proračunskoj tablici.

Google Forms – aplikacija na Google disku koja vam omogućuje izradu upitnika, testova i sl.

Kako u *online* okruženju učenicima dati efikasnu povratnu informaciju?

Umjesto da o vrednovanju mislimo na kraju nastavne cjeline, planiramo vrednovanje od početka. Odaberite online platforme i alate na kojima se može pratiti napredak djeteta (npr. Matfic) i individualizirati zadatke.

Umjesto da povratne informacije koje učenici dobivaju kroz različite online alate uzimamo nekritički, **pitajmo se koju povratnu informaciju doista djeca dobivaju**. Npr. informacija *koliko zadataka sam riješio točno* ne otkriva u čemu najviše griješimo. Informacija u čemu najviše griješimo, vrjednija je za kasnije učenje.

Umjesto da dajemo povratnu informaciju za sve aktivnosti i sve učenike u svakom danu, dajemo ciljane povratne informacije, **osamostaljujemo učenike za praćenje svog učenja pomoću rubrika i lista provjere.**

Umjesto da sve povratne informacije daju učitelji, **usmjerite učenike na samoprocjenu (pomoću lista procjene, rubrika i sl.) i procjenu od strane drugih učenika.** Procjenjujući radove drugih, također učimo. Odaberite učenike kojima ćete vi dati povratnu informaciju i one koji će se samoprocijeniti ili će ih procijeniti drugi učenici.

Digitalni alati uz pomoć kojih učenicima možemo efikasno dati povratnu informaciju:

Chatzy – pomoću ovog alata možete kreirati ‘sobe za razgovore’ za grupe učenika. Učenici u grupama mogu jedni drugima pomagati, davati povratne informacije ili zajednički odgovarati na postavljeno pitanje.

ClassKick – ova aplikacija omogućuje učiteljima da i oni i vršnjaci mogu pružiti povratne informacije o svakom učeniku na obavljen zadatak.

Dotstorming – Aplikacija poput bijele ploče koja omogućuje postavljanje odgovora, lijepljenje bilješki i komentiranje od strane drugih učenika te glasanje.

Lino – Virtualna ploča na kojoj učenici mogu postaviti pitanja ili komentare o svom ili drugom učenju. One se mogu koristiti poput izlaznih kartica ili tijekom nastave.

Peergrade – platforma koja omogućuje učiteljima da stvaraju zadatke i rubrike. Učenici mogu anonimno unijeti svoj rad i dodjeljuje im se vršnjački rad na pregled u skladu s rubrikom.

Kako prilagoditi poučavanje i kako pomoći učenicima da prilagode svoje učenje?

Umjesto da imamo zadatke 'sve za sve' i u *online* okruženju individualizirajte zadatke i/ili dajte učenicima mogućnost izbora.

Umjesto da svima na isti način dajemo iste upute za učenje i izradu zadataka, **prilagodite upute za djecu i roditelje** s obzirom na njihovu razinu školovanja, iskustvo korištenja tehnologije i uvjete njihova rada (rade li na stolnom računalu, tabletu ili mobitelu).

Umjesto principa 'za sve ista količina', s učenicima kojima je potrebna posebna podrška (na temelju povratne informacije) možete raditi individualno ili u maloj grupi.

Digitalni alati uz pomoć kojih možemo individualizirati učenje na daljinu:

[Snimači zvuka \(npr. AudioNote\)](#) – Diktafon putem kojeg roditeljima i učenicima koji nemaju adekvatnu računalnu opremu možemo snimiti uputu za rad koju oni mogu preslušati na mobitelu.

The background features a repeating pattern of light purple school-related icons: backpacks, alarm clocks, pencils, triangles, and apples. A large, vibrant yellow brushstroke with a jagged, torn-edge effect is centered on the page, serving as a backdrop for the text.

I TIJEKOM UČENJA NA DALJINU DJECA KOJA ŽIVE U
NEPOVOLJNIM UVJETIMA (BEZ INTERNETA, VODE, STRUJE,
RODITELJSKE PODRŠKE) ČESTO OSTAJU IZVAN NAŠEG DOSEGA

Autorice: Sanja Brajković i Gabriela Žokalj